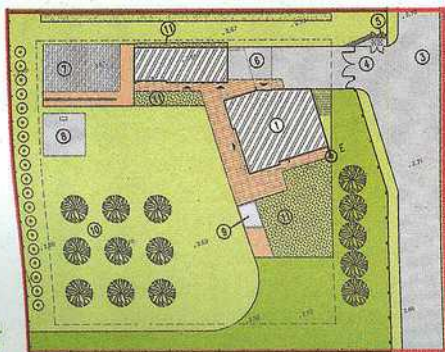

Skats uz dzīvojamās un saimniecības ēkas apjomiem no pagalma puses.

Ēkas novietne gruntsgabālā un apzaļumošanas plānojums.

Pasīvās mājas Ventspilī

PIECAS VIENĪMENES ĒKAS VENTSPILĪ, ROBEŽU IELA 192. ARHITEKTŪRAS PROJEKTS: INĀRA KĀRKLĪŅA, «ARHITEKTŪRA BIRIJS FORMA» SIA, KRISTS KĀRKLĪŅŠ, ARHITEKTŪRAS BIRIJS «KRISTS KĀRKLĪNS DESIGN», LLC, PASŪTĪTĀJS – BŪVFIRMA «SAMRODE» SIA, DIVSTĀVU DZĪVOJAMĀ ĒKA AR PLATĪBU 180 M², SAIMNIECĪBAS ĒKA UN AUTO NOJUME. PROJEKTS – 2008-2009. GADS. PASSIVHAUS INSTITUT, DARMŠTATE (VĀCIJA) SERTIFIKĀTS – 2009. GADS.

TEKSTS AGRITA LŪSE ILUSTRĀCIJAS I. KĀRKLĪŅA UN K. KĀRKLĪŅŠ

ArHITEKTŪRAS projekts piecām pasīvi enerģiju taupošām (turpmāk tekstā – pasīvās mājas jeb Passivhaus) ģimeņu ēkām ir vienīgais Latvijā, kas saņēmis «Passivhaus Institut» sertifikātu (Darmštate, Vācija). Iespējams, pēc uzbūvēšanas tās būs pirmās oficiāli atzītās pasīvās mājas Latvijā. Projekts sākās vēl pirms jēdziena «krīze», tas ir saskaņots Ventspils būvvaldē, un realizācija gaida finansējumu. Idejas iniciators bijis pasūtītājs, mudinot arhitektus iedziļināties tobrīd Latvijā pasvešā tēmā un citādos projektēšanas principos.

Savulaik pasīvo māju idejas izcelsmes vietā Dānijā principi neiedzīvojās, tie aizceļoja uz Vācijas un ātri ieguva popularitāti speciālistu vidū, kas, apzinoties valsts atkarību no enerģoresursu un izejvielu importa, šķiet, loģiski. Vairāk nekā 10 gadu laikā ir panākts ievērojams progress, un drīzumā Vācijā gaidāma pasīvo māju tehnoloģijas atzišana, nostiprinot to ar likumdošanu. Alternatīvo enerģiju un citu jaunu tehnoloģiju meklējumu lauciņā pasaules lidervalstis ir Vācija, Japāna, arī Skandināvijas zemes, tāpēc pasīvo māju princips tur iedzīvojas aktīvāk, turklāt valstis dažādos veidos atbalsta iedzīvotāju ieceri būvēt pasīvās mājas: dažviet par velti tiek izsniegts lietošanā zemesgabals, citviet – atviegloti kredīta saņemšanas nosacījumi. Citāda situācija vērojama ASV – valstī, ko daba bagātīgi apdāvinājusi ar fosilajiem resursiem. Pilsoņi atļaujas tos tērēt izšķērdīgi – izmaksas nav tik lielas, lai par tām lauzītu

galvu. Tikai pēdējā laikā amerikāņi sākuši interesēties par iespējām taupīt resursus mājokļa uzturēšanai, it īpaši pēc ASV prezidenta aicinājuma ekonomēt un apgūt jaunās enerģijas iegūšanas tehnoloģijas.^{1,2} Amerikā ar Vācijas vēstniecības atbalstu nodibinātā «Passivhaus Institut» ASV nodaļa³ ir nopietna sabiedrības attieksmes maiņas pazīme. Vēl nesenā pagātnē pasīvo māju būvniecības tehnoloģija izmaksāja dārgāk nekā tradicionālā, un tas bija objektīvs iemesls, lai atteiktos no iecerēm. Īsā laika periodā situācija ir mainījusies, un tagad šīs izmaksas vairs neatšķiras.

KAS IR PASĪVI ENERĢIJU TAPOŠĀ ĒKA?

Saskaņā ar «Passivhaus» principiem labvēlīga mikroklimata nodrošināšana iekštelpās iespējama bez aktīvu apsildes un dzesēšanas ierīču palīdzības. Tā uzstādījumu definējuši metodes pamatlicēji – Zviedrijas Lundas universitātes profesors Bo Ādamsons (Bo Adamson) un Vācijas Mājas un vides institūta (Institut für Wohnen und Umwelt) profesors Volfgangs Feists (Wolfgang Feist). Ēka apsilda un dzesē pati sevi, pateicoties noteiktu projektēšanas un būvniecības principu ievērošanai.

Vispārēji atzītie pasīvo māju standarti⁴: siltumenerģijas patēriņš <15 kWh/m² gadā, garantējot labvēlīgu mikroklimatu telpās; primārās enerģijas patēriņš, 120 kWh/m² gadā (iekļauj sadzīves tehnikas, gaismekļu, un citu patēriņu);